

L Ē M U M S
Valmierā

2023.gada 27.aprīlī

Nr.____
(protokols Nr.____, __.š.)**Par Valmieras novada pašvaldības
tiešās līdzdalības saglabāšanu Akciju
sabiedrībā “VALMIERAS ENERĢIJA”**

Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka pašvaldības pienākums ir organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus, t.sk., siltumapgādi. Pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktu, domes kompetencē ir likumā noteiktajā kārtībā izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās, biedrībās un nodibinājumos. Tā paša likuma 73.panta pirmā nosaka, ka pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs atbilstoši pašvaldības kompetencei, gan nododot to publiskā lietošanā, gan veidojot iestādes, gan dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot dalību kapitālsabiedrībās.

Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmā daļa noteic, ka publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pantam.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo daļu publiskā persona privāto tiesību jomā darbojas veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai, sniedzot pakalpojumus un veicot komercdarbību. Atvasinātas publiskas personas, izveidojot privāto tiesību juridiskās personas, arī tādas, kurām nav peļņas gūšanas rakstura, nevar izvairīties no šajā likumā noteiktās atbildības un izvirzīt tām citus mērķus, kas neizriet no attiecīgās publiskās personas funkcijām.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmo daļu publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojams viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus.

Atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmajai daļai, publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību šā likuma 4.panta nosacījumiem. Savukārt minētā likuma 7.panta otrā daļa noteic, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstiūcija. Lēmumā ietver vērtējumu attiecībā uz atbilstību šā likuma 4.panta nosacījumiem un vispārējo stratēģisko mērķi.

Pamatojoties uz Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 7.panta pirmo daļu, ir veikts Valmieras novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība), līdzdalības izvērtējums (Pielikums) Akciju sabiedrībā “VALMIERAS ENERĢIJA”, reģistrācijas Nr.44103016580, (turpmāk konstatējošajā daļā – Sabiedrība), kurā Pašvaldībai pieder kapitāla daļas. No minētā juridiskā un ekonomiskā izvērtējuma, tai skaitā ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, secināms, ka tiešā līdzdalība Sabiedrībā ir saglabājama un šīs Sabiedrības darbība turpināma esošajā statusā. Sabiedrības sniegtie pakalpojumi ir

stratēģiski svarīgi Pašvaldības attīstībai un ir atbilstoši Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem. Sabiedrība ir privāta kapitālsabiedrība Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē un tai nav līdzdalības citās kapitālsabiedrībās.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otrajā daļā cita starpā noteikts, ka veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

Pašvaldība, atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta otrajai daļai, novērtējot tās līdzdalības saglabāšanu Sabiedrībā, konsultējās ar Konkurences padomi, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru (turpmāk – LTRK), saņemot šo institūciju atzinumus. LTRK 19.10.2020. vēstulē Nr.2020/1158 "Par viedokļa sniegšanu saistībā ar pašvaldības līdzdalību kapitālsabiedrībās" cita starpā norādīts viedoklis par Sabiedrību. LTRK ieskatā Pašvaldība ar savu līdzdalību Sabiedrībā nodrošina pakalpojumus, kas ir svarīgi Pašvaldības administratīvās teritorijai un tās attīstībai, līdz ar to Pašvaldības līdzdalība šajā kapitālsabiedrībā būtu jāsauglabā.

Konkurences padomes (turpmāk – KP) atzinums Pašvaldības lietvedībā reģistrēts 08.02.2023. ar reģ. Nr.4.1.8.3/23/1225. KP ieskatā Sabiedrības pamatdarbība ir saistīta ar stratēģiski svarīgu Pašvaldības darbības jomu – centralizētās siltumenerģijas ražošanu. KP norādījusi, ka, lai gan Valmieras valstspilsētā šobrīd ir vēl citi siltumenerģijas ražotāji, to saražotās siltumenerģijas apjoms nav līdzvērtīgs Kapitālsabiedrības saražotajam, izmaksas ir augstākas, kā arī siltumenerģijas ražošana nav šo uzņēmumu pamatdarbības joma. Vienlaikus KP vērs uzmanību, ka tā kā siltumenerģijas ražošanas un tirdzniecības pakalpojumu sniegšanas tirgū potenciāli ir iespējama konkurence, gadījumā, ja šo pakalpojumu sniegšanas tirgū vēlētos ienākt citi, t.sk. privātie tirgus dalībnieki, siltumenerģijas apgādes sistēmas operatoram savā licences darbības zonā atbilstoši Enerģētikas likuma 48. un 49.pantam jānodrošina iespējas arī citiem, t.sk. privātajiem tirgus dalībniekiem realizēt to saražoto siltumenerģiju.

Pašvaldība, pieņemot šo lēmumu, ņem vērā KP veiktos secinājumus, kā arī paustās rekomendācijas, tostarp ieteikumus, kas saistīti ar nepieciešamību izvērtēt Sabiedrības pamatdarbības un papildus darbības veidus, lai novērstu varbūtēju konkurences neitralitātes pārkāpumu.

Pamatojoties uz visu iepriekš norādīto, tostarp izvērtējumā paustos apsvērumus, Pašvaldība atzīst, ka pastāv Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktais priekšnoteikums publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā. Sabiedrības darbības rezultātā tiek radīti tādi pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi Pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai, un Pašvaldības līdzdalības saglabāšana Sabiedrībā ir pamatota no ekonomiskā viedokļa un atbilst konkurenci regulējošajiem tiesību aktiem. Tādējādi ir atbalstāma arī turpmāka Pašvaldības līdzdalība Sabiedrībā, vienlaikus ar normatīvajos aktos noteiktu regularitāti un, ievērojot KP minētos ieteikumus, nepieciešamības gadījumā arī ātrāk, veicot atbilstības dalības saglabāšanas nosacījumiem pārbaudi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 1.punktu, 10.panta pirmās daļas 9.punktu, 73.panta pirmo daļu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87.panta pirmo daļu, 88.panta pirmo un otro daļu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta pirmo daļu, 7.panta pirmo un otro daļu, Konkurences likuma 14.¹pantu, un Saimniecisko lietu komitejas 13.04.2023. atzinumu,

Pašvaldības dome, balsojot: PAR –, PRET –, ATTURAS –, nolemj:

1. saglabāt Pašvaldības tiešo līdzdalību Akciju sabiedrībā "VALMIERAS ENERĢIJA" un atzīt to par atbilstošu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4.panta nosacījumiem;
2. noteikt, ka Akciju sabiedrības "VALMIERAS ENERĢIJA" vispārējais stratēģiskais mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu, nepārtrauktu, ilgtspējīgu, drošu un sociāli atbildīgu centralizēto siltumenerģijas ražošanu, attīstot vidi saudzējošu un resursus taupošu infrastruktūru;
3. vērst Akciju sabiedrības "VALMIERAS ENERĢIJA" valdes uzmanību uz nepieciešamību regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi gadā, veikt konkurences neitralitātes izvērtējumu (pamatdarbības un papildu darbības veidiem), atbilstoši Konkurences likuma 14.¹pantam, lai novērstu varbūtēju konkurences neitralitātes pārkāpumu;

4. lēmuma izpildes kontroli uzdot Pašvaldības izpilddirektoram.

Pielikumā: Izvērtējums par Valmieras novada pašvaldības tiešo līdzdalību Akciju sabiedrībā "VALMIERAS ENERĢIJA", reģistrācijas Nr.44103016580, uz 7 lappusēm.